

TARTU ÜLIKOOL

1632

Rahast nii ja teisiti

Sisekaitseakadeemia

Tallinn

21.11.2019

Gaabriel Tavits

DIREKTOR, ÕIGUSTEADUSKOND

Nii ja naa

Teemad:

- a) Avalik teenistus, tasud, kahju hüvitis, eetikakoodeks? Kui palju saab tasusid nõuda nii, et see ei oleks ebaeetiline?

- b) Muudatused pensionisüsteemis – kas ametnike erapooletus satub ohtu?

Nii ja naa

- Ametniku eetikakoodeks:
  - ametnik on tööl ja töövälisel ajal väarikas ning hoidub avaliku teenistuse maine kahjustamisest;
  - ametnik kasutab talle usaldatud vara ja vahendeid eesmärgipäraselt, tõhusalt ja säästlikult;
  - ametnik hoidub kingitustest, soodustustest ja teenetest, mis seavad kahtluse alla tema ametialase sõltumatuse ja objektiivsuse;

Nii ja naa

- Avaliku teenistuse seadus

- ametipalk, palk, lisatasud erinevates tingimustes töötamise korral

- ATS § 60 lg4

(4) Ametnikul on keelatud:

1) teostada vahetult ja püsivalt järelevalvet iseenda või endaga seotud isiku üle.....;

2) saada tulu kõrvaltegevuse eest, kui sama tegevus kuulub tema teenistusülesannete hulka. Keeldu ei kohaldata haridusasutuses toimuva teadusliku ja pedagoogilise tegevuse suhtes, kui ametnik on teavitanud oma kõrvaltegevusest

Nii ja naa

ATS § 105. Nõudeõigus õigusvastaselt teenistusest vabastamise korral

(1) Õigusvastaselt teenistusest vabastatud ametnikul on õigus nõuda vabastamise kohta antud haldusakti õigusvastaseks tunnistamist, teenistusest vabastamise aluse muutmist **ning hüvitist ametniku kolme kuu keskmise palga ulatuses**. Kohus võib hüvitise suurus muutma, arvestades teenistussuhte lõpetamise asjaolusid ja mõlema poole huve.

Vähendada või suurendada? Millest lähtudes?

Nii ja naa

Riigikohus

3-3-1-49-16

- ATS § 105 lg-st 1 saab järeldada, et kolme kuu keskmise palga suuruse hüvitise väljamõistmiseks ei ole vaja kindlaks teha muid asjaolusid peale teenistussuhte õigusvastase lõpetamise. Kui tahetakse määrata eelnimetatust suuremat (või väiksemat) hüvitist, tuleb lisaks eeldatavalt tekkinud kahju suurusele arvesse võtta ka teenistussuhte lõpetamise asjaolusid ja mõlema poole huve. (p 29)

- ATS § 105 lg 1 esimeses lauses sätestatud hüvitis on käsitatav kahjuhüvitisena

Nii ja naa

- Kas eelpool nimetatud hüvitist on eetiline nõuda?
- Kingitused ja soodustused – erikord, ametnik peab ise hindama

Nii ja naa

- Muudatused pensionisüsteemis
  - a) Üldine pensionisüsteem
  - b) Eripensionid (avaliku teenistuse erivaldkonnad)
-
- Eripensionid kaovad lõplikult 01.01.2020
  - Põhjus kadumiseks – liigne surve eelarvele?

Nii ja naa

Kohtunike pensionid

- sõltumatuse tagatis? Kas ikka on nii?
- Pensionisüsteem – kolm sammast, tagada väärikus väärikas eas
- muudatused väärikust enam ei maini

Nii ja naa

- Kohtunike pensionid
- „ .....ning olema piisav, et kaitsta neid ahvatluste eest, mis on suunatud nende otsuste mõjutamisele. Olemas peaksid olema garantiid mõistliku tasu säilitamiseks haiguse või ema- või isapuhkuse korral ja samuti vanaduspensioni maksmiseks, mis peaks olema mõistlikus suhtes nende töötasuga.“
- Kuna kohtunikupensioni pärast seaduse jõustumist ametisse nimetatavatele kohtunikele enam ei maksta, ...et uute kohtunike palk võimaldaks neil teha vabatahtliku pensionikindlustuse makseid või valida muu säästmise viisi. See aitab ka vähendada riigieelarve kulutusi pensionide maksmiseks.

Nii ja naa

- Käesoleval ajal saab igaüks kaasa aidata oma tulevase pensioni kujundamisele, sõlmides lisaks kohustuslikule kogumispensionile ka vabatahtliku kogumispensioni lepingu või valides muu säästmise viisi, mistõttu pole riikliku pensioni erisused enam põhjendatud.

- "Spetsialistide soov oleks minna tükk maad aeglasemalt, kuid meie soov on poliitiliselt liikuda. Meie üks otsus oli see, et me ei lase siin ambitsioonitaset alla."

Nii ja naa

Statistikaameti 2011. aasta andmetel on Eestis esimesel kohal õigeusklikud (ca 176 tuhat), teisel luterlased (ca 108 tuhat) ja kolmandal baptistid (ca 4500 uskujat)

"Eesti on maailma kõige uskmatum riik..."

Vikipeedia

EEKK – Eesti Esimene Kergeusu Kirik

**” Kõik looduse märgid
näitavad, et talv tuleb sel
aastal isegi suvest külmem.**

Arvo Saidla, metsavana

TARTU ÜLIKOOL

Täna tähelepanu eest!

gaabriel.tavits@ut.ee

www.oigus.ut.ee

unitartu

tartuylikool

